

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

2019/20. ORSZÁGOS DÖNTŐ 11. OSZTÁLY

BOLYAI JÁNOS

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KEREKES BARNABÁS középiskolai tanár
KAPOSINÉ BODÓ ANNA középiskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

CSUKA RÓBERT villamosmérnök
WITTNER-BERTA ENIKŐ általános iskolai tanító

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar912>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Egy híres versből idézünk szavakat. Azt jelöljétek meg, amelyik megfelel a szótó+jel+rag képletnek!
(A) megemésztő (B) sebének (C) harmatozása
(D) szókkal (E) szeretőd
- Jelöljétek meg az előző feladatban idézett vers költőjének további műveit!
(A) *A Magánossághoz* (B) *A tihanyi Ekhóhoz*
(C) *Osztályrészem* (D) *Vanitatum vanitas*
(E) *Szegény Zsuzsi, a táborozáskor*
- Mely művek tartoznak a nyelvújítási harc vitájához?
(A) *Tövisek és virágok* (B) *Felelet a Mondolatra*
(C) *Ágis tragédiája* (D) *Nemzeti hagyományok*
(E) *Ortológus és neológus nálunk és más nemzeteknél*
- Jelöljétek meg a nagyköötőjellel írandó kifejezéseket!
(A) *angol német szótár* (B) *József Attila díj*
(C) *vers és prózamondó* (D) *nőttön nő*
(E) *Budapest Bécs járat*
- Melyik zeneszerző írt operát Puskin *Anyegin* című művéből?
(A) *Muszorgszkij* (B) *Csajkovszkij* (C) *Erkel Ferenc*
(D) *Wagner* (E) *Sosztakovics*
- Jelöljétek meg az *Anyegin* előtt megjelent műveket!
(A) *Voltaire: Candide* (B) *Defoe: Robinson Crusoe*
(C) *Goethe: Az ifjú Werther* (D) *Victor Hugo: A nyomorultak*
(E) *Rousseau: Társadalmi szerződés*
- Mely tárgyakon vesznek össze az ördögfiak, Kurrah, Berreh és Duzzog?
(A) *pálca* (B) *ostor* (C) *kalap* (D) *bocskor* (E) *palást*

- Egy versszakot idézünk Arany János *Harminc év múlva* című verséből, melyet Petőfihez írt eltűnésének 30. évfordulóján. Jelöljétek meg az igaz állításokat!
„*Volna hitünk, mint a római, a hellén,
Már égne az oltár tova-tüntöd helyjén,
Magad, istenülve, örök istenek tárt
Csarnokiban szívnád az üdítő nektárt.*”
(A) *E versét a költő 65 évesen írta.* (B) *Petőfi a segesvári csatában tünt el.*
(C) *A részlet négy igét tartalmaz.* (D) *Minden állítmány igei.*
(E) *Arany versének strófaszervezete a János vitéz formáját követi.*
- Fával kapcsolatos szólásokat adunk meg hiányosan. Melyik jelenti azt, hogy valaki belevész a részletekbe?
(A) *_OS_Z _T T_Z A T_Z_.*
(B) *F_T LE_T V_G_I A H_T_N.*
(C) *ER__E F__ V_SZ.*
(D) *M_A AL_T V_J A _Á_.*
(E) *_E_L_J _ _Á_ÓL_Z E_D_T.*
- Hány határozó van összesen az előző feladat szólásaiban?
(A) 2 (B) 3 (C) 4 (D) 5 (E) 6
- Jelöljétek meg az alább idézett művel kapcsolatos igaz állításokat!
„*Tudja isten, édes jó barátném! de azt látom, hogy énrólam és T-airól mindenütt beszélnek. Uh! micsoda szemeket vetnek reám!*”
(A) *A mű sentimentalista stílusú.* (B) *Napló-, illetve levélregény.*
(C) *„T-ai” keresztneve: József.* (D) *A címszereplő belehal a bánatba.*
(E) *A teljes mű a szerző saját lapjában, az Urániában jelent meg.*
- Hány személyes névmás található összesen az előző feladat idézetében?
(A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4 (E) 5
- Mely szófajok lehetnek állítmányok egy tetszőleges mondatban?
(A) *névmás* (B) *melléknév* (C) *számnév*
(D) *melléknévi igenév* (E) *főnév*

A következő feladatot a válaszlap kijelölt helyén oldjátok meg!

- Időutazás.** Mi lenne, ha Petőfi Sándor egy időgép segítségével eltölthetne egy-két órát a mai Magyarországon? Mit szólna, látva, milyen eszközökkel kommunikálnak az emberek egymással? Írjatok a nevében egy képzeletbeli levelet barátjának, Arany Jánosnak, amelyben beszámol tapasztalatairól!